

Koloniale wandeling Hattem: Een grote donder heer en een vader van de koelies

Start-en eindpunt: parkeerplaats De Bleek
 Parkeren: De Bleek, Nieuweweg, 8051 EA Hattem(Gelderland)
 Horeca: meerdere in de stad Hattem
 Lengte van de wandeling: 8 kilometer
 Routebeschrijving downloaden: volg de link
 GPX-bestand: Topo GPS koloniale wandeling Hattem

Deze wandeling voert langs het geboortehuis van Herman Willem Daendels (1762-1818) en het Daendelshuis waar hij met vrouw en kinderen heeft gewoond. Daendels was voor Nederlandse begrippen een revolutionair. Hij sloot zich aan bij de patriotten, een politieke stroming die een eind wilde maken aan het vermolmde regime van stadhouder Willem V. Daendels was dan ook een fervent aanhanger van de Franse revolutie (1789). Na de Franse inval in Nederland (1795) maakte hij carrière in het Nederlandse leger. In 1807 werd Daendels door Napoleon benoemd tot gouverneur-generaal van Nederlands-Indië en voerde hij het bewind over de kolonie tot 1810. Een veel minder bekende koloniaal bestuurder uit Hattem was Johan François Adriaan Cateau van Rosevelt (1824-1891). Hij was de oudste zoon uit een verarmde Zeeuwse familie en bracht het tot agent-generaal voor de Immigratie in Suriname en later ook tot Statenlid. In tegenstelling tot Daendels, die Toewan Besar

Goentoer genoemd werd, de grote donder heer, noemden de contractarbeiders in Suriname van Cateau van Rosevelt "Koelie-papa", vader van de contractarbeiders. De wandeling voert eerst door het centrum van Hattem, langs de grote kerk aan de Markt, en daarna door het buitengebied en Algemene begraafplaats waar de vrouw van Daendels en een aantal van zijn kinderen begraven liggen.

De route

1. De wandeling begint bij de parkeerplaats De Bleek in Hattem. Loop via de ingang van parkeerplaats terug naar de Nieuweweg en sla rechtsaf. Steek bij de stoplichten het zebrapad over. Ga linksaf en loop precies tegenover de inrit van het parkeerterrein rechtsaf het voetpad op het stadje in. Daal na circa 15m linksaanhoudend het schuin aflopende paadje af en vervolg dit pad met de stadsmuur aan je rechterhand. Je wandelt tussen de 'Kickers in concert' en de Verkentoren door. Sla bij het bruggetje rechtsaf en wandel onder het Daendelspoortje door.

2. Sla direct na het poortje rechtsaf en loop het trappetje op. Boven aangekomen rechts aanhouden. Je passeert nu het bovenste gedeelte van de Verkentoren. Aan het einde van het pad het trappetje aflopen en direct hierna weer linksaf. Voor het poortje rechtsaf langs de Franse School, een voormalige patriciërswooning. Aan het eind van dit gebouw weer rechtsaf en met de bocht naar links zie je links het Daendelshuis liggen.

3. Vervolg je weg en sla vervolgens linksaf de Ridderstraat in. Ga bij de Kruisstraat rechtsaf. Loop onder de Dijkpoort door en sla direct na het stukje stadsmuur scherp linksaf. Volg de weg met de bocht mee naar rechts. Je loopt nu op de Noordwal. Sla vlak voor de Eerste Walsteeg rechtsaf een voetpad op. Houd voor het bruggetje links aan en volg het pad langs het water. Ga het volgende bruggetje over en sla direct hierna linksaf. Ga na de bocht linksaf het trappetje op en boven aangekomen direct weer linksaf. Je steekt nu het Molenbelt over en loopt rechtdoor de Achterstraat in. Als je het Molenbelt inkijkt, zie je links de molen De Fortuin. Even verder zie je links het Voermanmuseum en het Anton Pieck museum liggen. Het museum heeft een Daendelskamer ingericht en is elke dag, behalve maandag, open van 10.00 tot 17.00 uur. Daendels (1762-1818) was van 1807-1810 gouverneur-generaal van Nederlands-Indië. Hij voerde ook in de kolonie revolutionaire politieke veranderingen door maar hij werd vooral bekend door de aanleg van de Grote Postweg (Jalan Raya Pos) op het eiland Java. De aanleg kostte tienduizenden Javanen het leven.

4. Sla na het verlaten van het Voermanmuseum linksaf en meteen rechtsaf de Tweede Walsteeg in. Sla vervolgens rechtsaf de Kerkstraat in. Na 50 meter zie je rechts op nr.38 het geboortehuis van Daendels (1762). Dat is te zien aan de gevelsteen. Keer vervolgens 180 graden om en loop de Kerkstraat verder uit. Voor de Grote of Andreas kerk houd je rechts aan (Markt) en wandel vervolgens linksaf de Korte Kerkstraat in. Je loopt langs de Grote Kerk op de Markt waar op 26 september 1824 Johan François, Adriaan Cateau van Rosevelt werd gedoopt. De kerk is van februari tot en met oktober dagelijks, behalve zondags, open voor het publiek van 10.00 tot 17.00 uur.

5. Loop nu onder het Van Raalte's poortje door en vervolg het pad tot aan de asfaltweg, de Nieuweweg. Sla linksaf. Steek bij de stoplichten het zebrapad over en ga opnieuw linksaf. Hou rechts aan en loop de brug over. Ga direct erna rechtsaf langs het hek. Je loopt langs een gebied dat

teruggegeven is aan de natuur. Bij hoogwater staat hier bijna alles onder water. Loop dit pad af en ga de brug over. Vervolg het pad over een brug langs de sluis tot je bij de hoogspanningsmast op het dijkpad (Dijkstoelpad) uitkomt. Als je de sluis wilt bekijken moet je even rechtsaf slaan. Op de sluis staan 2 tronen. Op de ene troon staat: 'Ik ben de wachter over het water' en op de andere troon staat: 'Weergekeerde rust kroon ik tot koning'.

6. Loop verder langs dit pad tot je links De Hezenberg ziet liggen. Loop het bospad in dat langs dit voormalige landhuis van de familie Daendels voert. Sla na het landhuis het eerste bospad rechts in. Je komt weer uit op het Dijkstoelpad. Hier linksaf slaan en loop door tot de ophaalbrug. De ophaalbrug oversteken. Bij de direct daaropvolgende brug sla je rechtsaf. Houd rechts aan en volg het paadje langs het kanaal. Verderop passeer je het bordje Algemene Veen van Het Gelders Landschap. Sla op de driesprong linksaf en loop de heuvel op, houd rechts aan en loop de heuvel weer af. Op de vijfsprong wandel je rechtdoor via het linkerpaadje. Neem het eerste paadje linksaf de heuvel op. Boven aangekomen heb je een wijds uitzicht over het landschap. Je vervolgt je weg scherp naar rechts in de richting van een hoogspanningsmast. Sla aan het einde van het pad rechtsaf. Loop langs de kolk tot de vijfsprong. Sla scherp linksaf. Je volgt nu de 'oude dijk', de vroegere winterdijk en wandelt op de T-splitsing naar links. Loop langs het witte hek van Het Gelders Landschap en sla linksaf de verharde weg op.

7. Vanaf deze dijk heb je een prachtig uitzicht over de Wiessenberger Kolk. Houd vlak voor het hek rechts aan en blijf op de dijk lopen. Links van je ligt de Algemene begraafplaats van Hattem. Loop de begraafplaats op. Hier ligt het graf van Aleida Elisabeth Reiniera Daendels van Vlierden (1768-1848) en een aantal van haar kinderen. Loop terug naar de ingang van de begraafplaats, sla linksaf en loop de dijk weer op. Een eindje verderop sla je rechtsaf het fietspad op en volgt nog steeds de dijk. Aan het einde van de dijk ben je terug bij de parkeerplaats De Bleek, het eindpunt van deze koloniale wandeling.